

ПРЕС КЛИПИНГ

26.август 2011.

НАСЛОВИ

Орбовић: ММФ фантазира;(стр.2)

Плате стагнирају; (стр.2)

До 1. септембра списак технолошких вишкова; (стр.3)

Не зна се ни колико једни другима дугују;(стр.3)

Прекобројно 300 наставника;(стр.5)

Две слике Параћина: „Холцим" и Штофара, сигурност и беда;(стр.6)

У Раковици плате по 114.000;(стр.7)

Сваке године у Србији на раду погине око 40 грађевинаца;(стр.8)

ММФ инсистира да се Србија придржава договорене политике;(стр.9)

Промењена привредна слика Врбаса;(стр.12)

По врућини мора да се ради, али уз заштиту радника;(стр.13)

Газде утајиле 600.000 година радног стажа;(стр.15)

За плаћање мост бољи од ћуприје;(стр.16)

Бољи положај запослених;(стр.17)

Орбовић: ММФ стално нешто фантазира;(стр.18)

Орбовић: ММФ фантазира

Београд - Поводом информација да Међународни монетарни фонд сугерише Влади Републике Србије да предложи измене две одредбе Закона о раду, председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић рекао је за Данас да би свако ко би у „овом тренутку покушао да мења Закон о раду имао проблеме“. „Међународни монетарни фонд стално има неке фантазије своје о смањивању права, али нити смо ми њих звали овде, нити су они тражили разговор о томе са нама“.

Орбовић каже да је Савез самосталних синдиката Србије против тога да се Закон о раду мења „поготово на тај начин, да они предлажу измену овог или оног члана, али кад будемо добили званичан предлог, званично ћемо и одговорити“. „Међународни монетарни фонд је и иначе за флексибилније радно законодавство, али ми мислимо да је за наше услове већ ово што се ради и сувише флексибилно“. Што се отпремнина тиче, а будући да званичан предлог није добио, Орбовић не зна о чему се тачно ради. „Вероватно се ради о државној администрацији, али у питању је релативно мали број људи који су двапут добили отпремнине, ради се о промилима“.

Међународни монетарни фонд је на почетку актуелних разговора са властима у Београду истакао заинтересованост страних инвеститора да се рок за дозвољено запошљавање на одређено време продужи са садашњим 12 месеци на три године и да се уреди питање отпремнина код технолошког вишка, где су наводно уочени случајеви да иста особа на исти радни стаж наплати отпремнину више пута.

Плате стагнирају

Београд - Просечна исплаћена нето плата у Србији износила је у јулу 39.127 динара и била је у односу на просечну јунску нето плату номинално мања за 0,5 одсто, а реално је остала на истом нивоу.

У односу на јул прошле године, просечна нето плата номинално је већа за 13,1 одсто, а реално за 0,9 одсто. Просечна нето плата исплаћена у Србију периоду јануар - јул ове године у односу на просечну исплаћену плату у првом полугодишту прошле године номинално је већа за 11,0 одсто, а реално је мања за 1,8 одсто.

Влада и синдикати просветних радника потписали измене и допуне посебног колективног уговора

До 1. септембра списак технолошких вишкова

Аутор: В. А.

Београд - Министар просвете и науке Жарко Обрадовић и представници репрезентативних синдиката просветних радника потписали су јуче измене и допуне посебног колективног уговора за запослене у основним, средњих школама и домовима ученика. Документ су потписали председници Синдиката образовања Србије, Уније синдиката просветних радника Србије, ГСПРС „Независност“ и Синдиката радника у просвети Србије.

Обрадовић је навео да овај документ за Министарство просвете има посебан значај, јер се њиме решава део проблематичних питања у образовању као што су утврђивање технолошких вишкова и прековремени рад. Министар је истакао да ће списак технолошких вишкова у школама у Србији бити завршен до 1. септембра.

Представници синдиката просветара су навели да су релативно задовољни усвојеним изменама посебног колективног уговора и успостављањем социјалног дијалога са Владом. Председник Синдиката образовања Србије Бранислав Павловић је подсетио да би Влада, након ребаланса буџета у септембру, требало да исплати јубиларне награде за 2009. и 2010. годину, које чека око 10.000 запослених у просвети.

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/ne_zna_se_ni_koliko_jedni_drugima_duguju.4.html?news_id=222287

Још једном најављена уредба о роковима за плаћање између државе и привреде

Не зна се ни колико једни другима дугују

Аутор: А. Милошевић

Београд - Влада Србије у септембру би требало да донесе уредбу којом ће се држава обавезати да дугове према приватном сектору убудуће измирује у року од 60 дана. Међутим, готово сви детаљи овог плана и даље остају непознати. Министар економије Небојша Ћирић није могао да изнесе податке ни о томе колико држава дугује приватницима ни о томе колики је дуг у супротном правцу, правдајући се компликованим прорачуном који мора да обухвати и локалну самоуправу и бројне агенције. С друге стране, привреда тврди да јој јавни сектор, који укључује и државна предузећа дугује чак милијарду евра, због чега не верује да ће уредба помоћи да се овај новац врати приватним фирмама.

Марко Радовић из Уније послодаваца Србије, каже да јавни сектор приватном дугује чак милијарду евра, мада прецизних рачуница за сада још нема. Држава, према његовим речима, највише дугује грађевинској индустрији, али огромни дугови не долазе само директно од државе, већ и од „предузећа из јавног сектора и Телекома, који наручују велике послове па онда чекају по две године на плаћање“.

- Проблем са уредбом коју спрема Влада је у томе што ми још не знамо како ће она изгледати и да ли ће проблем ненаплаћених милијарду евра остати и после њеног доношења - каже Радовић. Упитан колико ће привреди значити ограничавање рокова за плаћање, уколико уредба не буде важила ретроактивно за дугове који су већ настали, Радовић каже да „у једном моменту мора да се уведе ред, јер не може више да се чека по две године да се наплати дуговање“.

Радовић истиче да је проблем у томе што предузећа сада морају да се обраћају суду како би добила новац за свој рад, а да у том случају „државно предузеће следећи пут неће да вас ангажује“.

- Унију послодаваца још нико из власти није контактирао поводом уредбе која се припрема и не знамо да ли ће. Надамо се да ће уредба бити усклађена са директивом Европске уније о кашњењу са уплатама, донетом у фебруару ове године, која прописује да јавни сектор мора своје обавезе према приватном да измирује у року од 30 дана, док приватне фирме међусобно морају да измирују дуговања у року од 30 до 180 дана, у зависности од делатности. Тамо је прописано да се за свако кашњење преко прописаних рокова аутоматски примењује затезна камата - каже Радовић, додајући да су све земље ЕУ обавезне да директиву примене до 2013. године, а да су је неке попут Аустрије и Чешке већ унеле у своје законодавство.

Радовић сматра да би најбоље било када би се и код нас увео аутоматски механизам обрачунавања затезне камате за свако прекомерно кашњење или када би се аутоматски са рачуна дужника новац пребацивао на рачун повериоца, када прође рок прописан уредбом.

У Унији послодаваца јуче нису могли прецизно да кажу колика су дуговања привреде према држави, преваходно на име пореза и доприноса, али додају да је проблем са бројкама које износи држава тај што су у њих унета и дуговања јавних предузећа према држави, чиме се у јавности стиче утисак да приватници дугују више него што је то случај.

- Пример је ПИО фонд, који често говори о износивама који се дугују за уплату доприноса. Међутим, када погледате ко је све тражио повезивање стажа за своје запослене, видите да су ту углавном велики државни системи, попут Сартида или Застава аутомобила - тврди Радовић.

Милан Кнежевић, власник текстилне индустрије Модус, каже да у читавој причи са ограничењем дуговања на 60 дана постоји „три нивоа бесмисла“.

- Први је тај што у уређеном друштву не постоје ни проблеми дугова државе према привреди ни привреде према држави. То што код нас постоје те одреднице говори о неефикасности правосуђа, али и о неефикасности функционисања државе и привреде. Други ниво је тај да привреду интересује да јој се врати милијарду евра, које већ потражује од државе. Не може привреда да бесплатно кредитира државу, јер она није банкар. Треће је то што нама заиста не значи ништа то што ће држава сада почети да измирује своје обавезе у року од 60 дана. Власт

очекује да јој остане бесплатни кредит од милијарду евра, који јој је привреда дала и ти дугови зато неће бити обухваћени дејством уредбе - тврди Кнежевић.

Према његовим речима, одлука да се од септембра обавезе плаћају на време представља чист „цинизам“ са стране Владе, када потраживања од милијарду евра остају недирнута.

- Држава у буџету нема довољно новца да нам врати те дугове. Када би она то сад учинила, дефицит би скочио на седам одсто - каже Кнежевић, илуструјући тиме колико је мали изглед да привреда добије свој новац, с обзиром да је планирани дефицит за ову годину само 4,1 одсто.

http://www.danas.rs/danasrs/drustvo/prekobrojno_300_nastavnika.55.html?news_id=222277

Прекобројно 300 наставника

Аутор: З. Р.

Крагујевац - У Шумадијском округу, у којем има 36 основних и 19 средњих школа, око 300 учитеља и наставника проглашено је за технолошки вишак за предстојећу школску годину и остаће без посла, или ће радити са мањим фондом часова, саопштили су јуче представници Школске управе Шумадијског округа.

Начелник Школске управе у Шумадији Радојко Дамјановић рекао је да је на основу законске обавезе и прописаних критеријума спроведено бодовање просветних радника, након чега је сачињен прелиминарни списак са 278 учитеља и наставника који су технолошки вишак, од којих су 170 из школа са подручја града Крагујевца. На списку прекобројних, који је прихватила Школска управа, директори школа и синдикати, належа се да просветни радници за чијим радом је делимично или потпуно престала потреба.

- Од укупног броја, 32 просветна радника су потпуни технолошки вишак, док ће остали имати мањи фонд часова и у складу с тим примаће мање плате, каже Дамјановић, напомињући да ће прекобројни учитељи и наставници имати предност у распоређивању кад се на неком радном месту у школи укаже потреба. Учитељи и наставници који су на списку технолошког вишка имају право на отпремнине, те се очекује да ће одређен број прекобројних добровољно напустити школе.

Најтеже у ОШ „Светозар Марковић“

Председник крагујевачког огранка Уније синдиката просветних радника Милан Јевтић оценио је јуче да је ситуација у школама драматична, а да је најтеже у Основној школи „Светозар Марковић“ у Крагујевцу, где би без посла могло да остане деветоро учитеља и троје наставника. Запослени у ОШ „Светозар Марковић“ јуче су о ситуацији у тој школи разговарали са градоначелником Верољубом Стевановићем и руководством Школске управе. Надлежни су обећали да нико од учитеља и наставника у тој школи неће остати без посла.

http://pressonline.rs/sr/vesti/vesti_dana/story/173134/Dve+slike+Para%C4%87ina%3A+%E2%80%9EHolcim%22+i+%C5%A0tofara%2C+sigurnost+i+beda.html

Серијал Пресса... Положај радника у Србији

Две слике Параћина: „Холцим“ и Штофара, сигурност и беда

Два потпуно различита примера за Прессов серијал о положају радника у Србији, а оба у истом граду - Параћину

Позитиван пример... Свечана додела признања јуче у „Холциму“

Док је компанију „Холцим“ синдикат јуче наградио зато што ревностно брине о радницима и поштује сва њихова права, у пропалој Штофари „Параћин“ стотинак жена не може да се избори чак ни за преглед на мамографу јер нема здравствено осигурање и оверене књижице.

Регрес и бонуси

Синдикат радника грађевинарства наградио је јуче швајцарски „Холцим“ за поштовање права запослених и стандарде у области безбедности на раду. „Осмоавгустовску награду“ генералном директору Густаву Навару уручио је у фабрици у Поповцу председник тог синдиката и потпредседник Већа Савеза самосталних синдиката Србије Душко Вуковић.

- „Холцим“ је пример да се истовремено могу задовољити интереси света капитала и радника. Најбољи показатељ бриге о радницима, у време кад запослени у грађевинској индустрији страдају јер немају заштитну опрему, јесте податак да у „Холциму“ више од 500 дана није било ниједне повреде на раду - образложио је Вуковић.

Плате запослених у тој компанији веће су од просечних у Србији. Сваки запослени једном годишње добија профит-бонус, народски речено, 13. плату. Редовно се исплаћује регрес у

висини од једне и по просечне зараде, а радници могу да рачунају и на награде у зависности од радног учинка.

Не могу ни да се лече... Очајне раднице параћинске Штофаре

Директор Наваро истакао је да су због кризе морали да се одрекну ширења неких капацитета, али никада нису размишљали да умање буџет намењен запосленима. У образовање и едукацију у 2010. години уложено је око 400.000 евра.

Позив Пресса: Пријавите свој случај

Ако имате проблем, ако радите у нељудским условима, малтретирају вас, не омогућавају ни основна права из Закона о раду, пишите нам и обавезно оставите своје контакте на мејл уфокусу@новинепресс.рс или преко сајта www.прессонлине.рс.

С друге стране, раднице Штофаре „Параћин“, која не ради од октобра 2009. године, нити плаћа порезе и доприносе, не могу да оду ни на преглед мамографом јер им нису оверене књижице. Мамограф је послат у Параћин на захтев жена запослених у Српској фабрици стакла. И оне су имале проблем са неоввереним књижицама, али се њихов синдикат изборио да се прегледи ипак обаве.

Протестна шетња

Штофара нема активни синдикат, па су се раднице обратиле за помоћ Удружењу грађана „Покрет достојанствених“. Председница тог удружења Весна Живановић предлаже да се држави скрене пажња уличном шетњом са црвеним тракама.

- Била би то парада згаженог поноса, јер кад неком одузмете право на лечење, то је као да сте му одузели право на живот - каже Живановићева.

Лана Марић

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:342793-U-Rakovici-plate-po-114000>

У Раковици плате по 114.000

С. Б.

Просечна српска зарада у јулу била 39.127 динара. Највећи просек исплаћен у Раковици, али није реч о повишицама, већ је радницима исплаћено више плата

ЈУЛСКЕ плате запосленима нису донеле изненађење. Просечна зарада у Србији износи 39.127 динара и скоро 200 динара је мања од јунске. То је пад од 0,8 одсто, али како смо у том месецу имали и дефлацију, реалана пад је мањи - свега 0,3 одсто, каже статистика.

Гледано географски убедљиво највећи просек исплаћен је у београдској Раковици - чак 114.423 динара. У Републичком заводу за статистику, међутим, објашњавају да није реч о повећању плата, већ је „скок“ изазван динамиком исплата плата. Пошто статистичари прате све исплате у јулу, значи да је нека фирма са Раковице више делова зараде исплатила у овом месецу. Занимљиво је, међутим, да је то у толикој мери утицало на статистички просек читаве општине.

Током лета најбоље је ишло консултантима и менаџерима, јер је јулски просек за управљачке делатности и саветовање - 89.995 динара. Прате их нафташи са просеком од 86.096 код запослених на експлоатацији сирове нафте и природног гаса. Производња кокса и деривата нафте донела је просечну зараду од 83.478 динара. Није лоше ни у услужним делатностима у рударству где је просек 79.835 динара. Последњи на листи „пет најплаћенијих“ су удружења. Чиме год да су се бавила, плата им је у просеку била 78.616 динара.

На крају српске листе просечних зарада већ месецима, можда и годинама су запослени у кинематографској, телевизијској и музичкој продукцији. Они месечно зараде 10.036 динара. Рибари су у јулу „упецали“ 17.736, а мајстори за машине и монтажу - 18.654 динара.

Дрвна индустрија је заборавила боље дане, јер су годинама међу најнеплаћенијим радницима. У јулу су имали просек од 19.362 динара. Свега хиљаду више зарадили су угоститељи.

РЕКОРД

Ако изузмемо појединачне београдске општине, највеће плате у јулу су имали у Косјерићу - 53.976 динара. Следи Костолац са просеком од 53.237 динара и Панчево са 52.440 динара. У Лајковцу је просек 51.244 динара, а у Београду 49.594 динара.

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/273459/Svake-godine-u-Srbiji-na-radu-pogine-oko-40-gradjevinaca>

Сваке године у Србији на раду погине око 40 грађевинаца

Бета

ПАРАЋИН - Сваке године на градилиштима у Србији, према подацима Синдиката грађевинских радника, погине између 25 и 30 радника, а још око 10 умре од повреда задобијених на раду, изјавио је данас председник Синдиката Душко Вуковић.

Он је у Поповцу код Параћина рекао да су на градилиштима у Србији од почетка ове године повређена 22 радника, што је мање него претходних година, али не због повећања безбедности на раду већ због смањених активности у сектору грађевинарства.

Сваком послодавцу у грађевинарству безбедност радника треба да буде на првом месту, рекао је Вуковић након што је директору компаније "Холцим" Густаву Навару уручио "Осмоавгустовску награду" за поштовања права запослених и постигнуте стандарде у области безбедности на раду у грађевинској индустрији у Србији.

"Радници немају обуку о безбедности на раду, немају адекватну опрему. Инспекторату рада треба дати надлежност да затвара предузећа која не брину о безбедности радника и треба им се одузимати лиценца", казао је Вуковић.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/273306/MMF-insistira-da-se-Srbija-pridrzava-dogovorene-politike>

ММФ инсистира да се Србија придржава договорене политике

Тањуг

БЕОГРАД - Мисија Међународног монетарног фонда (ММФ) наставља данас двонедељне разговоре с представницима Владе Србије о новом аранжману из предострожности и после тродневних састанака постало је јасно да ће Србији бити одобрен нови аранжман само уколико се буде стриктно придржавала договорене монетарне и фискалне политике.

Нови аранжман с ММФ-ом из предострожности за Србију је у овом моменту посебно важан, због реалне претње да би нови талас светске економске кризе могао да се прелије на нашу земљу, истакли су учесници Тањуговог округлог стола "Да ли је Србија спремна за други удар светске економске кризе".

Од Фонда се очекује да има надзорну и контролну функцију, а сарадња са том међународном финансијском институцијом знак је за стране повериоце и инвеститоре да су њихова улагања у Србији сигурна, оцена је аналитичара и представника владе.

Током двонедељних разговора биће речи и о мерама економске политике ради превазилажења спољних ризика и ублажавања евентуалних последица кризе.

У оквиру структурних реформи разговараће се о јавним предузећима и реформама у здравству, просвети и пензионом систему, као и о унапређењу инвестиционе климе.

Јуриј Бајец: Са ММФ-ом се разговарало о ребалансу буџета

Економски саветник премијера Јуриј Бајец пренео је да су представници мисије ММФ-а и српског Министарства финансија разговарали како да се дефинише ребаланс буџета за ову годину, као и о оквирима републичког буџета за 2012.

Бајец је указао да су у Закону о буџетском систему постављени оквири јавних расхода и прихода, тако да би дефицит државне касе у 2012. години требало да буде нижи од овогодишњих 4,2 одсто буто домаћег производа.

Због тога се мора стриктно поштовати договорена монетарна и фискална политика, с нагласком на ову другу, да би Србија могла да склопи нови аранжман из предострожности с ММФ-ом, казао је Бајец и додао да он није сигуран да је нашој земљи сада потребно нових милијарду евра за јачање девизних резерви Народне банке.

Цветковић: Аранжман са ММФ-ом из предострожности

Представници ММФ-а и премијер Мирко Цветковић, сагласили су се да је и у наредном периоду неопходно стриктно поштовање фискалних правила у Србији, спровођење уштеда на свим нивоима власти, као и наставак спровођења реформи у циљу унапређења инвестиционе климе.

Цветковић је оценио да је аранжман из предострожности са ММФ-ом, који не подразумева обавезно повлачење средстава, веома важан за нашу земљу, јер свим страним инвеститорима представља потврду да Србија води кредибилну економску политику.

На састанку Цветковића с делегацијом ММФ-а, коју предводи Алберт Јегер, сагледана су макроекономска кретања до краја године, а председник владе је нагласио да ће у октобру доћи до усклађивања и повећања плата и пензија, како је и предвиђено законом.

Калановић: Унапредити контролу управљања инфраструктурним пројектима

Потпредседница Владе Србије за привредни и регионални развој Верица Калановић састала се с делегацијом ММФ-а и том приликом је постигнута сагласност да је неопходно унапредити контролу управљања инфраструктурним пројектима у Србији на свим нивоима.

Јача контрола у вођењу инфраструктурних пројеката постигла би се, с једне стране, кроз контролу трошења уложених средстава, а с друге стране, кроз мерење ефеката завршених инфраструктурних пројеката на даљи развој наше земље, наведено је у саопштењу после састанка.

Калановићева је истакла да је приликом програмског вишегодишњег планирања буџета потребно утврдити тачно одређени проценат за реализацију инфраструктурних пројеката, а на тај начин обезбедила би се развојна компонента буџета, у циљу даљег напретка и јачања Србије.

Љајић: Исплата свих права из области социјалне заштите бити редовна

Министар Љајић је током састанка у прошли понедељак са мисијом ММФ-а рекао да актуелна ситуација у систему социјалне заштите, као и најава ребаланса републичког буџета, указују да ће исплата свих права из области социјалне заштите бити редовна. Љајић је указао да ће бити довољно средстава за примену права из новог Закона о социјалној заштити, као и за исплату свих права из области борачко-инвалидске, породичне и дечје заштите.

Промењена привредна слика Врбаса

Некада велики индустријски центар остао је у процесу приватизације без привредне моћи и натпросечног стандарда становништва

Врбас – Транзиција и приватизација скупо су коштале Врбашане. Живот у граду и околним општинским местима као да је стао. Некада велики и развијени индустријски центар давно је изгубио све епитете привредне моћи и натпросечног стандарда становништва. Та невесела слика посебно је видљива у раним јутарњим сатима – нема гужви на локалној аутобуској станици нити на стајалиштима у индустријској зони. Железничка станица такође је празна. Заборављени су и препуни такозвани раднички аутобуси и шинобуси у којима се свакодневно на хиљаде делатника тискало да на време стигну на посао.

Почетком последње деценије прошлог века „начета” су многа предузећа, да би их криза „дотукла” неколико година касније, па су тако још пре „приватизационог торнада” из привредног регистра избрисане „Трикотажа” и „Свилара”, Грађевинско предузеће „Напредак”, Фабрика намештаја „Дрина”, Аутотранспортна радна организација „Бачкатранс” и неколико мањих пословних центара фирми из некадашњих југословенских република... Све у свему – без запослења је у том периоду остало око четири хиљаде радника. Многи су, ипак, имали мало среће и некако стекли услове за пензију, неки је никада нису ни дочекали, а велики број и данас је на подугачком списку социјално угроженог становништва.

Фабрика шећера „Бачка” – из које се Миодраг Костић, Врбашанин, када је постао њен власник, незадрживим корацима испео на трон „краља шећера” – данас има тек нешто више од 120 радника. Непосредно пре него што се нашла у недрима „МК комерца” шећерана је запошљавала око 550 људи и према свим показатељима пословања годинама се налазила у самом врху листе најуспешнијих колектива у држави.

Још драстичнији пример погубности приватизације је Фабрика уља и биљних масти „Витал”, која је од 2005. године део пословне империје Предрага Ранковића Пеционија, односно Компаније „Инвеј”. Велика двокрилна фабричка капија која се до тада сваког јутра ширила за долазак више од хиљаду радника на посао, одавно се не отвара. Довољна су и омања врата покрај портирнице да би се сви врбаски уљарци, а преостало их је око 270, нашли на радним местима. „Витал” и даље добро послује, обим производње се не смањује, али радничке плате сада су у просеку мање него пре пет година.

Запослени у Фабрици кекса и вафла „Медела” годинама су муку мучили да докажу како их је изиграо (а и државу) контроверзни бизнисмен Јовица Стефановић Нини, да би, таман када су се понадали да ће успети, „ствар легла” и нови већински власник тог предузећа постала Компанија „Инвеј”. Врбаски кексари сада раде „пуном паром”, али у душло мањем броју него

пре приватизације и, што је већ постало правило, са драстично смањеним месечним примањима.

У низу примера траљавости приватизације карактеристична је судбина овдашњег „Мепола”, некадашњег лидера у производњи пластичне амбалаже на Балкану. После пословног суноврата ова фабрика допала је у руке приватника, да би потом због катастрофалног пословања отишла у стечај. Избегнут је, међутим, банкрот, па је недавно производња поново кренула, али са свега шест од некадашњих 250 радника.

И тако, опште сивило врбаске привредне свакодневице преточило би се у густу помрчину да нема Индустрије меса „Карнекс” и Пољопривредног предузећа „Сава Ковачевић”, чија приватизација – општа је оцена – није ни најмање уздрмала укупни социјални амбијент ове средине, напротив.

„Карнекс” и ПП „Сава Ковачевић” ни изблиза не могу ублажити социјални удар који је потресао Врбас у процесу приватизације. Овде је све мање посла и у малим и средњим предузећима, као и у самосталним занатским, трговинским и угоститељским радњама. Свима посао слабо иде, јер је куповна моћ становништва срозана до понижавајуће ниских граница. Ипак, остаје необјашњиво како то да у општини која сада има мање радника за десетак хиљада него на почетку века – дакле и неупоредиво мање „живог” новца у оптицају, опстаје двадесетак банкарских филијала и експозитура, као и седам модерних мегамаркета познатих трговинских ланаца, поред тушта и тма „комшијских” бакалница и разних бутика.

Петко Копривица

<http://www.politika.rs/rubrike/Drustvo/Prilagoditi-radni-proces-visokim-temperaturama.sr.html>

По врућини мора да се ради, али уз заштиту радника

Послодавци дужни да запосленима обезбеде довољно воде, лаку храну, заклон од сунца, више краћих пауза, рад у две смене

Чак и када се небо и земља ужаре на температури од 40 степени Целзијуса, рад у Србији није забрањен. Послодавцима је влада Србије пре четири године препоручила и оставила им на вољу да одлуче хоће ли рад обуставити од 11 до 16 сати када жива прескочи 36. подељак. Али, према Закону о безбедности и здрављу на раду, они су дужни да запосленима обезбеде довољно воде, лаку храну, заклон од сунца, више краћих пауза, рад у две смене и да ротирају раднике на местима где су најизложенији врелини, каже Вера Божић-Трефалт, директорка републичке Управе за безбедност и здравље на раду.

– За разлику од Кипра, где је држава забранила рад на отвореном када температура пређе 40 степени, или Канаде, која обуставља рад на минус 26 степени, ниједна држава Европске уније није прецизирала на којој се температури прекида радни процес – објашњава Божић-Трефалт.

Највећу заштиту – можда и потпуну забрану рада – запослени би вероватно добили уколико би локалне самоуправе искористиле законску могућност да на својој територији прогласе

ванредну ситуацију ако велике врелине потрају. Али, Закон о ванредним ситуацијама не прецизира колико дуго врућина треба да мори људе и на који подељак термометра жива мора да се попне да би та опција била отворена.

– Колико се сећам, никада ниједна општинска власт није прогласила ванредну ситуацију. Када су врућине толико тешке да изазову сушу, могу се стећи услови и за проглашавање елементарне непогоде – објашњава Ђорђе Бабић, помоћник начелника Сектора за ванредне ситуације у МУП-у.

На кључајућим температурама најугроженији су грађевинари и пољопривредници, а како каже Вера Божић-Трефалт, тропска жега није изговор да неимари не обуку заштитну опрему попут прслука, шлема, појаса, цокула са тврдим ђоном, рукавица.

У то колико запослени носе средства заштите на раду јуче се могао уверити Расим Љајић, министар рада и социјалне политике, који је обишао три београдска градилишта. Он је рекао да, према извештајима инспекцијских служби, у протекла два дана није било повреда на раду изазваних високим температурама нити болести због излагања сунцу. Љајић је подсетио да Министарство рада и социјалне политике не може да забрани послодавцима ангажовање радника на великим врућинама, али јучерашњом посетом градилиштима жели да пошаље јасну поруку да ће заштити грађевинаре.

– Људски живот је најважнији и неће бити толеранције према послодавцима који не поштују закон и ангажују раднике да раде на високим температурама. Против њих биће покренути прекршајни поступци, а казне се крећу од 800.000 до милион динара за правна лица и од 400.000 до 500.000 динара за предузетнике – казао је Љајић, а пренео Танјуг.

Пропусти на градилишту „ Степа Степановић ”

Један од послодаваца које је инспекција рада јуче ухватила како не штити своје раднике од сунца била је и – држава. На градилишту комплекса „ Степа Степановић ” на Вождовцу, где држава зида хиљаде станова, уочене су бројне неправилности, каже Вера Божић-Трефалт, директорка републичке Управе за безбедност и здравље на раду.

– Око 13 сати поједини радници били су упуслени на великој висини упркос високим температурама и обавези послодавца да их у то време склони са сунца. На градилишту није било воде за пиће, а нису сви имали шлемове – истиче наша саговорница и додаје да су их инспектори рада опоменули и наложили да примене законске мере.

За десет дана 1.200 пожара

Велике врућине су само у последњих десет дана потпалиле чак 1.200 пожара на отвореном, кажу у Сектору за ванредне ситуације МУП-а. „Од 1, августа забележено је 1.900 пожара, што је стотину више него што смо лани имали током целог месеца. Људи морају престати да ложе на отвореном, пале траву, растиње и смеће, распаљују роштиљ ван места предвиђених за то”, наводи Ђорђе Бабић, помоћник начелника сектора. Д. Мучибабић – В. Вукасовић

Газде утајиле 600.000 година радног стажа

Током последња четири месеца држава је уместо неажурних послодаваца платила доприносе за 18.940 радника, а с рачуна Министарства финансија на конто Фонда ПИО у последња четири месеца пребачено је око пет милијарди

динара па ће радницима бити уплаћени заостали доприноси и омогућено пензионисање. То није све јер је на чекању још 71.920 радника, чији захтеви на основу последњег закључка Владе о повезивању стажа од 21. априла, нису обрађени.

По Закључку Владе о повезивању стажа, донетом у фебруару 2010. године, захтев за уплату заосталих доприноса могли су тражити радници које су имали „рупе„ у стажу у периоду од 1. јануара 2004. до 31. децембра 2009. године. Овим последњим, допуњеним закључком, усвојеним у априлу 2011. године, тај рок је продужен за годину дана и тако повезивање могу тражити сви радници који немају уплаћене доприносе од 1. јануара 2004. до 31. децембра 2010. године.

На списку Управе за трезор тако је данас 415 предузећа чије је руководство Министарству финансија поднело захтев за повезивање стажа. Рекордери у броју запослених с” рупама,, у стажу су ”Јумко” из Врања с 5.335 радника, ”ПКБ корпорација” с 2.474 радника, ”Застава оружје” с 2.643 запослена, ”Симпо” из Врања с 3.458, ”Слобода” из Чачка 1.142...

Осим предузећа у већинском државном власништву, држава је омогућила повезивање стажа и већ приватизованим предузећима, али – на кредит.

Они, практично, добијају кредит од државе, који морају да врате у року од четири године, али с тим да им је прва година грејс-периодс. За остале се рачуна камата која је веома повољна и тренутно износи 11,75 посто, што је мање од тренутне стопе инфлације.

До данас су, под овим условима, послодавци предали захтеве за 1.936 радника.

Држава је до сада, с овим последњим уплатама и повезивањима, откупила око 600.000 година радног стажа и за то издвојила више од 25 милијарди динара, или око 250 милиона евра.

Толики је цех за само шест година толерисања бахатим газдама да раднике остављају без будућности.

Такође, треба рећи и да оних 71.920 радника који су на чекању нису сви којима треба повезати стаж. Још је неизвесно да ли ће држава пронаћи новца да свима попуни рупе с обзиром на то да је сама кумовала томе да се око 300.000 запослених нађе у ситуацији да им нити иде пензиони стаж нити имају здравствено осигурање.

Када су послодавци схватили да је држава увек ту да покрије њихову бахатост и немар, нису се задолбили само држањем радника на црно и неуплаћивањем доприноса већ су у протеклој години увели нову „дисциплину” а то је неисплаћивање плата. Осим око 600.000 запослених који данас у Србији добијају минималну зараду, постоји, барем тако тврде синдикати, чак 300.000 радника који плату нису добили по неколико месеци. Процене синдиката су да су „срећници” они запослени којима плата касни месец-два јер је просек кашњења све већи па је тако постало готово уобичајно да се на део зараде, дакле не целу, чека и по пола године.

ПРИВРЕДНИ ПРЕГЛЕД

http://www.pregled.rs/naslovna_strana.php?vest=94244

Кркобабић: Пензије и плате у јавном сектору ће се повећати за збир износа инфлације и половине раста БДП-а из 2010.

За плаћање мост бољи од ћуприје

Потпредседник Владе Србије Јован Кркобабић поновио је јуче да пензионери не треба да брину да ли ће бити испоштована фискална правила, по којима је усклађивање пензија са растом инфлације и бруто домаћим производом бити реализовано 1. октобра ове године. Пензије и плате у јавном сектору ће се повећати за збир износа инфлације у последњих шест месеци и половине раста БДП-а из претходне године, додао је он. Кркобабић, међутим, није у интервјуу Тањугу, прецизирао колико ће тај проценат износити. На питање да ли је могуће да се повећање пензија и зарада планирано за 1. октобар умањи неким административним мерама, рецимо приказом мање инфлације од стварне или непоштовањем фискалних правила, потпредседник Владе одговара да ће свакако на крају године бити видљиво "да ли смо ту нешто секли маказам". "Ако се будемо неприродно односили према процесу који се иначе реално одвија, онда ће 1. април идуће године показати тај наш недостатак. Више пута сам поновио, "што не платите на мосту, платићете на ћуприји", поручио је Кркобабић, уз напомену да Србији није потребан пензијски систем, ако он производи социјалне случајеве. "Можете ви за тренутак да прикажете да вам је инфлација мања или већа, ако вам је потреба да статистички то прикажете, а да се то у пракси потпуно другачије одрази на становништво, јер ви имате тржиште које непогрешиво показује стварно стање ствари", оценио је он. Србија ће наредне године добити између 35.000 и 40.000 нових пензионера за које ће у републичком буџету бити потребно обезбедити новац за исплату пензија. Ако се томе дода и редовно повећања пензионерских чекова које следује у тој години, биће потребно додатних између 50 и 60 милијарди динара, рекао је Кркобабић.

Има неискоришћених домаћих ресурса

Ове године за исплату пензија се издваја око 480 милијарди динара, а ако пензије у наредној години расту истом динамиком као ове, дакле, око десет одсто годишње, само за "покривање" тог раста потребно је 47 милијарди динара, груба је рачуница Кркобабића. На питање, да ли види начин да се покрију увећани издаци за пензије, пре свега како повећати број запослених, потпредседник Владе каже да свакако има домаћих ресурса који нису довољно искоришћени, а "удружени" са средствима иностраних улагача и наше дијаспоре, могу дати резултате у профитабилним индустријским гранама. Први корак је, према речима Кркобабића, стриктна и одговорна фискална политика.

Друго, према његовој оцени, нису само велики пројекти, "генератор" запошљавања већ то могу бити и мали бизниси у којима "уточиште" могу наћи различите социјално угрожене категорије становништва, групација, која у овом тренутку броји око 100.000 људи. Социјално предузетништво је један од модела који није довољно искоришћен, а који Кркобабић предлаже као вид упошљавања оних који су остали без посла у процесу транзиције, затим особа са инвалидитетом и многиј других. Кркобабић се залаже и за централизацију процеса јавних набавки, истичући да би и то довело до значајних уштеда на државном нивоу, а тај уштеђени новац се искористио за пројекте којима би се подстакло убрзани развој земље. "Неки ће рећи да је то јерес и да је то нешто што вероватно излази из контекста размишљања неких "модерних"

економиста. Али, ја сматрам, да јавне набавке треба централизовати и ставити их под строгу контролу. Оне су сада извор корупције и нерационалног трошења средстава", упозорио је Кркобабић. Кркобабић је и против решења да се буџетски новац, нарочито у периоду кризе, механички и некритички "раздељује" ситним локалним друштвено-политичким заједницама па и и општинама, посебно ако се има у виду чињеница да огромни број њих није ни кадровски, ни технички оспособљен за израду реализацију озбиљних пројеката. "Примера ради, ако ви једној малој општини, вратите уместо 40 одсто колико је било до сада, 80 одсто пореза, она ће добити свега пар или десетак милиона динара више. Па ће тако, рецимо, једна општина направити један километар локалног пута, а суседна општина ће се определити да за те исте паре гради, не пут који би се спојио са овим путем, него ће направити ски стазу или нешто треће", упозорио је Кркобабић. "Тако ће средства бити крајње нерационално и некорисно потрошена без видљивих ефеката на побољшању друштвено-економског положаја тих заједница". Контрола уплате доприноса од стране послодаваца, такође је једна од кључних категорија за повећање прихода, тврди потпредседник Владе, и напомиње, да с друге стране, нема места захтевима предузетника да доприноси буду смањени. "Послодавац, ако има рачуна да ради, он ће пословати, а ако нема он ће да затвори фирму. Нисам још видео неког послодавца да је задржао фирму и ако на њој губи, само због радника. Да је било тако од 2000. године откад је почео процес приватизације, онда ми не бисмо имали толики број незапослених људи", казао је он. "Допринос се смањити не може. Он је најмањи у Европи", закључио је Кркобабић.

http://www.pregled.rs/drustvo_i_ekonomija.php?vest=94220

Обрадовић потписао измене и допуне КУ за запослене у школама и домовима

Бољи положај запослених

Министар просвете и науке Жарко Обрадовић потписао је јуче у Влади Србије са председницима репрезентативних синдиката измене и допуне Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, чиме се унапређује положај запослених и квалитет образовања. "Реч је о документу којим се решава део питања која као проблематична оптерећују просвету, попут критеријума за утврђивање листе технолошких вишкова, исплате отпремнина, прековременог, преконормног рада", рекао је Обрадовић у Влади Србије. Уговор су потписали председник Синдиката образовања Србије (СОС) Бранислав Павловић, председник Уније синдиката просветних радника Србије Драган Матијевић, председник Синдиката радника у просвети Србије (СРПС) Слободан Брајковић и председник синдиката просвете "Независност" Томислав Живановић. Челници синдиката су рекли да су делимично задовољни парафираним текстом, оценивши да је учињен помак у регулисању положаја запослених, али упозоравају да је у социјалном дијалогу остало још нерегулисаних питања. Председник СОС Бранислав Павловић подсетио је да би влада, након ребаланса буџета, требало да исплати јубиларне награде за 2009. и 2010. договорене пролећним протоколом, док је председник Уније Матијевић министру поручио да је "овога пута направио добар тим", јер како је рекао, у реформу треба да буду укључени људи из праксе. Челник СРПС Слободан Брајковић сматра да је изменама и допунама уговора учињен помак, док је за Томислава Живановића најважније што је Влада схватила да без социјалног дијалога нема успеха, подсетивши да је остало још посла на плану дефинисања коефицијената за запослене у просвети.

Министар Обрадовић рекао је да ће за неколико дана бити познато колико је наставника и учитеља у Републици проглашено технолошким вишком, на почетку нове школске године. "Од 15. августа до 1. септембра директори школа праве листе технолошких вишкова, па ћемо тај податак, за сваку школску управу, имати наредних дана", рекао је Обрадовић у Влади Србије. "Такође, директори достављају и податке о томе колико и да ли потражују нове запослене, који се могу пронаћи на листи људи проглашених за технолошки вишак", рекао је Обрадовић. Тањуг

У Шумадији вишак 300 просветара "Око 300 учитеља и наставника у Шумадијском округу проглашено је технолошким вишком за следећу школску годину и остаће без посла или ће радити са мањим фондом часова", рекао је јуче представник школске управе. У Шумадијском округу има 36 основних и 19 средњих школа. Начелник Школске управе округа Радојко Дамјановић рекао је за агенцију Бета да је на основу законске обавезе и критеријума спроведено бодовање просветних радника и сачињен списак од 278 људи који су технолошки вишак, од којих је 170 из школа на подручју Крагујевца. На списку су просветни радници за чијим радом је делимично или потпуно престала потреба и прихватили су га Школска управа, директори школа и синдикати. Бета

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2011&mm=08&dd=26&nav_id=537459

Орбовић: ММФ стално нешто фантазира

Извор: Данас

Београд -- Председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић каже да би свако ко би у „овом тренутку покушао да мења Закон о раду имао проблеме“

Он је то изјавио поводом информација да Међународни монетарни фонд сугерише Влади Републике Србије да предложи измене две одредбе Закона о раду.

"Међународни монетарни фонд стално има неке фантазије своје о смањивању права, али нити смо ми њих звали овде, нити су они тражили разговор о томе са нама“, каже Орбовић.

Орбовић наглашава да је **Савез самосталних синдиката Србије против тога да се Закон о раду мења** „*поготово на тај начин, да они предлажу измену овог или оног члана, али кад будемо добили званичан предлог, званично ћемо и одговорити*“.

"*Међународни монетарни фонд је и иначе за флексибилније радно законодавство, али ми мислимо да је за наше услове већ ово што се ради и сувише флексибилно*“, наводи он.

Што се отпремнина тиче, а будући да званичан предлог није добио, Орбовић не зна о чему се тачно ради и додаје да се "*вероватно ради о државној администрацији, али у питању је*

релативно мали број људи који су двапут добили отпремнине, ради се о промилима“.

Међународни монетарни фонд је на почетку актуелних разговора са властима у Београду истакао заинтересованост страних инвеститора да се рок за дозвољено запошљавање на одређено време продужи са садашњим 12 месеци на три године и да се уреди питање отпремнина код технолошког вишка, где су наводно уочени случајеви да иста особа на исти радни стаж наплати отпремнину више пута.